Jeg indstiller Ingeniørens serie **'Danmarks ulovlige vandløb'** af journalisterne *Luna Thomsen* og *Natacha Houlind Petersen* til Cavling-prisen.

Små bække, åer, kilder, væld og vandløb risler gennem det danske landskab hver dag. De 64.000 kilometer vandløb er en del af det danske land - og en del af vores arv og identitet. Vandløbene er en slags blodårer. De er transportvejen til havet. Og det er her forklaringen skal findes på, hvorfor havet lider af omfattende iltsvind og fiskedød.

Serien 'Danmarks ulovlige vandløb' dokumenterer, hvorfor to tredjedel af alle vandløb, ifølge Miljøministeriet, er i dårlig forfatning. Og hvorfor bræmmerne langs vandløbene - der summer af insekter og er et sidste værn mod forurening - er fjernet ulovligt i store dele af landet. Journalisterne viser, hvordan myndighederne i årtier har svigtet deres ansvar.

I serien indgår også en række voldsomme miljøsager, der ofte ingen konsekvenser har for forureneren. I en af sagerne viser journalisterne, hvordan et af Fyns største landbrug, som er kendt i offentligheden som et grønt og bæredygtigt landbrug, gennem et årti har overtrådt miljølovgivningen 39 gange og gentagne gange forurenet vandløb med massiv fiskedød til følge - uden at have modtage en eneste bøde. Driftslederen sidder i Teknik- og Miljøudvalget i kommunen.

En anden af seriens enkeltsager handler om landets største landbrugskommune, Thisted, hvor et af de største landbrug også overtrådte loven 39 gange og kun modtog én politianmeldelse. I en sag begik landbruget hærværk for at lede gyllevand - svarende til 4.800 flyttekasser - ud i et vandløb og videre ud i Limfjorden.

Serien afdækker også store huller i myndighedernes egen overvågning, kontrol og forvaltning. I en central artikel har journalisterne afdækket, hvordan statens centrale myndighed på området i 12 år har haft det som fast - og nedskrevet - praksis at vende det blinde øje til enhver anmeldelse fra kommuner og borgere. Det gælder især kontrollen med, om landmænd dyrker helt ned til vandløbene. Det er nemlig forbudt.

For at dokumentere den omfattende ulovlige dyrkning har journalisterne gjort brug af en omfattende værktøjskasse: Aktindsigter, satellitbilleder, droner, målebånd, gummistøvler og et hav af kilder er indgået i arbejdet. Og i flere tilfælde har journalisterne selv foretaget

stikprøvekontroller flere steder i landet med Ingeniørens droner - og gennem fysiske besøg med et målebånd. Det har dokumenteret, at loven i stor udstrækning ikke bliver overholdt.

I arbejdet med kortlægningen har journalisterne også formået at aktivere et stort netværk af marinebiologer, fiskere, kommunale vandløbsmedarbejder, samt læsere og lokale trail-løbere til at udføre stikprøvekontroller i offentligt tilgængelige områder.

Serien har skabt stor debat på Christiansborg og ført til samråd, samt sat gang i et arbejde med at se nærmere på myndighedernes håndtering af miljøsager.

Mvh Thomas Djursing, Redaktionschef